

El govern investigarà noves fosses de la guerra a l'Ebre

MAPA La Generalitat agilitzarà la inclusió de les fosses de l'Ebre al mapa de Catalunya, on ja hi ha dades d'altres comarques **CRÍTQUES** Les entitats de memòria històrica critiquen la lentitud amb què avança el procés

Andreu Prunera / L'Ebre
TORTOSA

La subdirecció de Memòria i Pau de la Generalitat investigara enguany l'existència de noves fosses comunes de la Guerra Civil a les Terres de l'Ebre. Actualment, en el mapa de fosses de Catalunya no consta que n'hi hagi cap a la Terra Alta i només una a la Ribera d'Ebre, les comarques més castigades per la contesa. En declaracions a aquest mitjà, el director general de Relacions Institucionals i amb el Parlament, Miquel Puig, ha assegurat que aquest 2016 "es treballarà per incorporar al mapa de fosses de Catalunya la majoria de localitzacions que es puguin trobar als escenaris de la batalla de l'Ebre".

El mapa en qüestió ha rebut, des que es va posar en marxa, l'any 2007, les crítiques de la majoria de les entitats de memòria de les Terres de l'Ebre, ja que no localitza cap fossa a la comarca de la Terra Alta, que va ser el principal escenari de la batalla de l'Ebre. A la Ribera d'Ebre només n'hi ha una que estiga confirmada, a la serra d'Almos, mentre que al Baix Ebre se'n poden trobar tres (Aldover, el Perelló i l'Ampolla) i dos al Montsià (Masdenverge i Santa Bàrbara).

En aquest sentit, Puig ha defensat que "durant el 2015 s'ha avançat en la localització de fosses en altres indrets com l'Alt Urgell, la Segarra i el Solsonès, on en breu es podrà consultar la localització de nous jaciments, i ara ja es vol treballar en l'àmbit de l'Ebre". La tasca de la Generalitat, però, segueix sense convèncer les entitats de memòria. El presi-

Un investigador treballant en una fossa comuna de la Guerra Civil en una zona de Girona, on ja s'han fet exhumacions. ■ ARXIU

Govern i entitats discrepen a l'hora d'establir un banc d'ADN públic

dent del banc d'ADN dels desapareguts de la Guerra Civil, Roger Heredia, critica que "el govern no té la voluntat d'obrir les fosses i prendre mostres d'ADN dels cossos per poder tornar-los a les famílies".

A més, Heredia lamenta que, "quaranta anys després de la mort del dictador Franco, només s'ha promogut la localització

de fosses i no l'obertura per investigar-ne les restes". El banc d'ADN ha promogut en els últims anys la creació d'un dipòsit de mostres genètiques dels familiars que tenen algun parent desaparegut en la batalla de l'Ebre.

L'objectiu de la institució és que quan s'exhuminen les restes de la guerra es puguin prendre també mostres genètiques i encreuar-les amb la base de dades del banc per poder identificar les restes i lliurar-les a les famílies. "És molt senzill i és el procés que s'ha dut a ter-

Les frases

“La Generalitat fa mesos que treballa per posar en marxa un banc que coordine la tasca de les entitats”

Miquel Puig
DIRECTOR GENERAL DE RELACIONS INSTITUCIONALS I AMB EL PARLAMENT

“El banc d'ADN que està funcionant actualment ja és públic i accessible per tothom qui vulgui”

Roger Heredia
PRESIDENT DEL BANC D'ADN DELS DESAPAREGUTS DE LA GUERRA CIVIL

me en moltíssims països que han patit guerres i repressions sagnants i ara són països democràtics", afirma Heredia. De fet, l'ONU ha fet arribar dos informes en què insta el govern estatal a de-

manar la identificació de les fosses comunes de la Guerra Civil i la recuperació de les restes òssies dels excombatents.

Tot i això, fins i tot amb el banc d'ADN hi ha discrepàncies entre les enti-

Procediment per catalogar les restes

La localització de fosses per part de la subdirecció de Memòria i Pau consisteix en l'elaboració d'estudis historiogràfics –o la consulta d'estudis ja elaborats– amb la finalitat de poder arribar a la certesa de l'existència d'una fossa en algun indret, sovint indeterminat, com pot ser un cementiri o una ermita. "S'ha de ser prudents i conscients que els estudis historiogràfics i també geològics es fan d'una manera acurada i amb una metodologia molt complexa i rigorosa", destaca Puig. Una vegada s'ha arribat a la conclusió de l'existència d'una fossa, queda catalogada i el comitè tècnic de fosses de la Generalitat decideix en quins jaciments es pot actuar per obrir la fossa i traure'n les restes humanes. Durant aquest 2015, la principal actuació s'ha centrat en l'exhumació de la serra de Riés, a l'Alt Penedès.

tats de memòria històrica i la Generalitat. Mentre que el director general de l'àrea ha defensat el treball de l'administració, les associacions mantenen que ja existeixen bancs de dades públics eficaços.

Segons Miquel Puig, "el govern fa mesos que treballa en la posada en marxa d'un banc d'ADN públic que coordina la tasca de diverses entitats que ja han fet alguns passos en aquest sentit". Per la seva banda, Heredia rebutja que "el banc d'ADN que està funcionant ja és públic i accessible a tothom", motiu pel qual l'única cosa que demana al govern és celebrar en l'inici de l'obertura de les fosses. ■